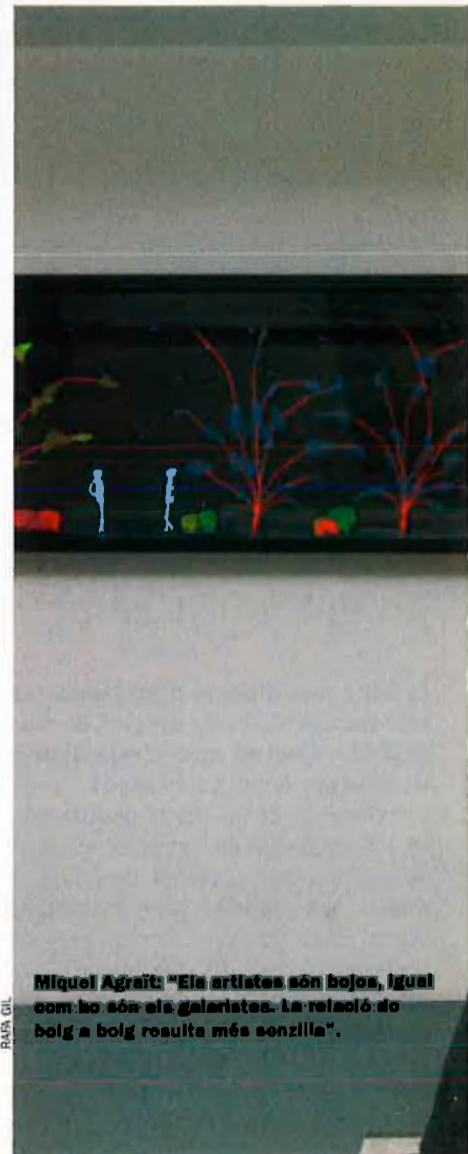

9a
Mostra
 Comerç, indústria
 i serveis
 27-28-29 d'abril de 2007

Ajuntament de SantCugat

Miquel Agraït, fill, fa vint anys que viu dedicat a la galeria Punto, que van fundar els seus pares, col·leccionistes tots dos, l'any 1972, després d'un viatge a Basilea on van descobrir l'art d'avantguarda. "S'adonaren que un dibuix qualsevol de Picasso o una escultura petita de Calder tenien molt de valor. Després van conèixer Vicent Aguilera Cerni, un dels crítics més prestigiosos en aquells moments, i a través d'ell van prendre contacte amb artistes i crítics internacionals. Tot això els va fer reflexionar sobre la necessitat d'obrir una galeria d'art contemporani a València, perquè només n'hi havia ben poques a l'estat, com la Sala Gaspar de Barcelona, que era marxant de Dalí, Picasso i Miró", explica Miquel.

Referències. La galeria Punto volia ser a València el que la sala Gaspar a

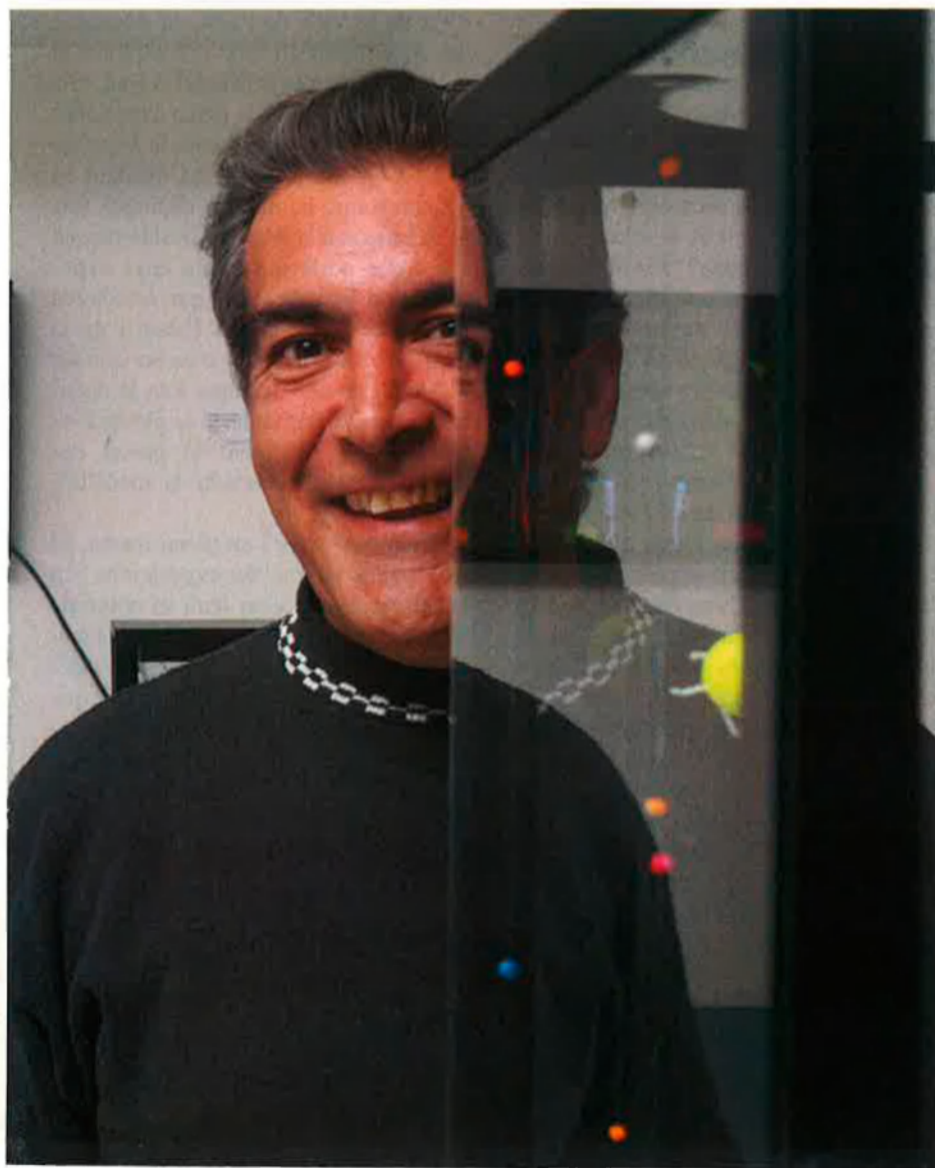

El punt i apart de l'art contemporani a València

Quan la galeria Punto va obrir portes l'any 1972, en el número 37 de l'avinguda de l'Oest, no era una galeria d'art a l'ús. En les seues parets s'exposaven quadres d'artistes d'avantguarda, que molt pocs gosaven exhibir per ignorància, per incomprensió o per temor.

Llavors va marcar un punt d'inflexió.

Avui, trenta-cinc anys després, continua al capdavant de l'art d'última generació.

Barcelona. Aquesta mítica galeria, fundada el 1909, va ser la primera a exposar l'obra pictòrica de Picasso, encetant així una normalització del seu art i de l'art contemporani en general a Catalunya. L'exposició tingué lloc l'hivern de 1960 i va ser considerada com històrica, ja que es feia en ple franquisme. La sala Gaspar fou pionera en el muntatge d'exposicions com "L'Art autre", dedicada a la pintura abstracta internacional, o mostres dels artistes informalistes més destacats. Amb aquest referent, i el de Val i 30, l'altra galeria d'art contemporani existent a València, empenia la seua singladura Punto amb una filosofia que resumeix molt bé el mateix Miquel Agraït: "donar a conèixer les darreres tendències que havíem mamat a l'estranger i que resultava complicat que pogueren accedir a la nostra ciutat".

Recorda Miquel que els inicis no foren tan durs com es pot pensar, sinó ben al contrari, "van ser fantàstics perquè parlaves amb el marxant de Picasso, o amb Miró, Tàpies, Warhol i Liechtenstein, i, com que no tenien espais on exhibir la seua obra, podies permetre't el luxe de muntar exposicions que serien l'enveja dels grans museus". El principal problema era que "la gent de València s'hi mostrava reticent. No entenia el nou art; només entenia de postsorollisme i de paisatges de l'Albufera".

Així, gràcies a galeries com Punto o Val i 30, molta gent es va acostar per primera vegada a l'art que feien artistes com Dalí, Miró, Clavé, Tàpies, l'Equip Crònica i el Realitat, o el Grup Parpalló. Per exemple, com relata Agraït, Punto va gaudir del privilegi d'exhibir per primera vegada, allà per l'any 1973, bona part de les peces que constitueixen la col·lecció Julio González, col·lecció que avui pot contemplar-se en l'exposició permanent de l'IVAM.

Renovacions. Per mantenir-se al capdavant, per continuar marcant tendències, el lema de 'renovar-se o morir' sona tòpic, però no per això menys cert. "Les exposicions que ara mostren els museus, les muntarem nosaltres fa trenta-cinc anys. Ara bé, també és de veres que moltes de les galeries més joves, et miren com si fores un dinosaure, quan en realitat tens la ment ben oberta a to-

Xavier Mariscal és assidu a la Galeria Punto: actualment, a més de la mostra sobre Ximo Lizana, s'hi poden trobar les vespes del conegut dissenyador.

tes les novetats. Fa trenta-cinc anys que hi treballem, però mai hem parat de renovar-nos", apunta Miquel.

Tant ell, que porta el mateix nom que son pare, com el seu germà menor, Nacho, han volgut continuar amb el projecte familiar. I això, segons ell, és una sort, perquè han assimilat el que els hi oferien els seus pares i ho han completat tot afegint les seues pròpies experiències, gustos i formacions particulars. Miquel conta que la seua primera gran exposició va ser l'any 1988. Una aposta arriscada i molt personal per "Donald Judd, l'inventor del minimal. Vaig adquirir dues escultures seues. Llavors no li interessaven a ningú. Dels tres milions de les antigues pessetes que valien llavors, ara en valen cent vuitanta". Aquesta és una política que han mantingut al llarg d'aquests trenta-cinc anys de carrera, i que encara mantenen: "Ara considerem que el més important són les noves tecnologies. Ja no és el moment de la pintura abstracta. Això estava bé en el 57. Ara cal treballar la fibra òptica, la fotografia digital, el multimèdia, la robòtica..."

Justament, ja en l'any 2002, un dels artistes que promociona la galeria, Ximo Lizana, va obtenir el guardó que la fira d'Art Contemporani de Madrid, Arco, atorga al millor artista. L'obra

presentada: un Crist robòtic que es movia gràcies a un mecanisme hidràulic i que l'espectador podia controlar mitjançant un manillar de motocicleta. Ximo Lizana és un dels artistes que sempre presenta la seua obra a la galeria Punto, però com és la relació entre els primers i la segona? "Els nostres artistes també es mouen per les fires internacionals. Ens agrada oferir-los l'oportunitat de crear-se un currículum el més complet possible i competir així amb altres artistes més enllà de l'àmbit estatal", aclareix Miquel Agraït.

El seu procés de renovació constant també es reflecteix en el local. Fa un any i mig que el van tornar a rejuvenir totalment per tercera vegada en la seua història. "Sempre hem estat al mateix lloc. Primer a l'entresòl, que avui és magatzem, i després a la planta baixa i el soterrani. En trenta-cinc anys és la tercera vegada que el reformem de bell nou. Perquè cada deu o dotze anys el criteri estètic varia. La galeria no és més que el contenidor de les obres d'art i, per això, ha de ser el més neutre possible. L'arquitectura del local no ha d'interferir en les obres. Lògicament, els artistes prefereixen que la seua obra ressalti per damunt de l'estètica del lloc. És una arquitectura senzilla i sòbria, en blanc i negre".

Recompenses. L'ofici de galerista té les seues recompenses, materials, encara que no són les més, perquè, segons Miquel, "xavo que guanyes, xavo que inverteixes en una obra o en la promoció d'un artista", i sobretot espirituals, és a dir, gratificacions. "El millor d'aquest negoci", explica, "és que els clients es converteixen en amics. El tractament és molt personal i tens la sort de parlar amb gent que té inquietuds culturals, cosa que en el 99% dels negocis no ocorre". També esdevenen amics els artistes que freqüenten la galeria per temes de treball? "Els artistes són bojos, igual que ho són els galeristes. La relació de boig a boig resulta més senzilla. L'ofici de galerista no té pràcticament regles i per això cal ser una mica boig per dedicar-s'hi, però també és gratificant quan un artista que tu has promogut assoleix un èxit."

La trajectòria de la galeria Punto, tanmateix, ha estat reconeguda no sols ací, sinó també a l'estranger. La Medalla d'Or de la Villa de París, de desembre del 2006, penja en forma de diploma al costat de la taula de Miquel Agraït. "És un premi que atorga la ciutat a les belles arts -en els anys cinquanta la va rebre Picasso- i que enguany ha recaigut en nosaltres amb la màxima distinció. Ens hi va proposar la tinent d'alcalde perquè sabia que portàvem trenta anys exposant en la Fira de París, que se celebra anualment en el Grand Palais i de la qual vam ser fundadors, com ho vam ser d'Arco. Ens van demanar tota la documentació per presentar-la al ple de l'Ajuntament i finalment el passat desembre ens van concedir la medalla", explica Agraït.

Trenta-cinc anys i en plena forma. El secret consisteix a "fer exposicions ben atractives. Quan vam tenir el cotxe de Mariscal, un Chevrolet del 57 de sis metres de llarg, era una processó tot el dia", i riu. Es diverteix molt amb la gent que desfila per la galeria? "Hi ha una anècdota, no és la més graciosa, però és la que més es repeteix. Als qui no volen entendre l'art modern, la primera frase que se'ls escapa i que hauré escoltat tres milions de vegades, és: 'Això ho fa el meu fill'. A tots els dic el mateix: 'Si això ho fa el seu fill, porte'l vostè que el farem famosos'. Ningú no me l'ha portat encara."

Cristina Simón